

Straf for Publikanten, for den, hvem Ansvar for Offentliggjørelsen af et utugtigt Skrift maa siges at paahvile, skal et saadant Strafanvar fremtidig ikke blot paahvile Publikanten, men efter Omstændighederne, foruden Forfatteren, naar denne kjendes, saavel Forlæggeren som Kommissionsforhandleren og overhovedet Alle, der forhandle og omdele Skriftet, Sortimentsboghandlere og Kolportører. Det er altsaa herom, at Ordføreren i det andet Thing har udtalt, at det er løierligt, at Straffeloven ikke indeholder dertil hørende Bestemmelser, men indskrænker sig til at paalægge Publikanten Ansvar. Efter min Formening vilde det have været meget mærkværdigt, om man i Straffeloven havde ordnet dette Forhold paa en anden Maade. Man foresandt, da Straffeloven blev udarbejdet, Presseloven af 3die Januar 1851, som jo dengang ikke var stort mere end en halv Snes Aar gammel. Det fremgaar af Straffelovens § 184, sammenholdt med Presseloven, at det er dennes Bestemmelser paa dette Omraade, som ligefrem ere overførte til Straffeloven, hvorfor man ogsaa vil kunne se i en af de sidste Paragrafer i Straffeloven, at den paagældende Del af Presseloven er ophevet. Ganske vist forekom det dem, der i sin Tid havde det Hverv at skulle udarbejde Straffeloven, at det var helt naturligt at flytte Presselovens Bestemmelser i denne Henseende over i Straffeloven uden Forandring. Straffelovkommissionen sølte sig ikke kaldet til i Anledning af Straffeloven at gribe reformerende ind paa Presselovens Omraade eller til der at foretage en Revolution. Jeg bemærker i Forbigaaende, at naar den meget ærede Ordfører i det andet Thing har fremtalt en Tvivl, om man dog ikke mulig skulde kunne, trods Affattelsen af Straffelovens § 184, ramme Udbrederne af utugtige Skrifter foruden Publikanten, tror jeg ikke, at han har Ret i denne sin Tvivl. Det er udtrykkelig udtalt i Motiverne til Straffeloven: „at der ved „den, som offentliggjør et utugtigt Skrift“, maa forstås den, som, efter de i den formelle Del af Presseloven desangaaende givne Regler, bærer Ansvar for Offentliggjørelsen af Skriftet, kan ikke være tvivlsomt“. Det har været Straffelovkommissionens bestemte Mening i denne Henseende ikke at gøre Forandring i Presseloven. Man gik ud fra, at det ikke vilde være rigtigt paa dette Tidspunkt at forandre Presselovens Bestemmelser paa en væsentlig Maade. Jeg finder det altsaa ikke løierligt, at Straffeloven paa dette Punkt er, som den er. Efter min Formening vilde det have været meget

mere mærkeligt og mærkværdigt, om Straffeloven havde stillet sig anderledes paa dette Punkt, der jo maa siges væsentlig at berøre vor Presselov. Men selvfølgelig har den ærede Justitsminister ganske Ret, naar han bemærker, at den Omstændighed, at Presseloven har ordnet Forholdet paa en vis Maade, ikke kan være afgjørende, at Presseloven ikke er nogen Grundlov, og at man altsaa meget godt kan forandre denne Lov, ja endog saa bør forandre den, naar man maatte være kommen til den Erkjendelse, at Presseloven paa dette Punkt ikke er, som den fornødtigvis bør være. Jeg erkjender dette, og jeg er altsaa villig til at gaa med til en Revision af Presseloven, men forøvrigt vil jeg aldeles ikke benægte, at jeg har bevaret en vis Kjærlighed til Presseloven. Den hører nu en Gang med til disse lyse Erindringer, som jeg har fra en Ungdomstid, ikke blot for mig personlig, men ogsaa for vort konstitutionelle Liv, og jeg mindes helt vel, — jeg var den Gang Landsthingssekretær — hvorledes der den Gang var fuldstændig Enighed i begge Rigsdagens Afdelinger om at gøre Presseloven saa frisindet som vel muligt. Det blev den Gang anset for at være et af de første Skridt, der maatte gøres, efter at man havde faaet en fri Forsatning, at tilveiebringe en saadan Lov om Pressens Brug, at man kunde stifte Pressen imod for stor Indgriben. Man havde den Gang en levende Erindring om, hvorledes Pressen havde lidt her i Landet under forskjellige mere og mindre uberettigede Angreb fra Statsmagtens Side. Det var derfor ogsaa en af de første Ting, man tog fat paa. Det var Regjeringen, der tog Initiativet til en Presselovs Standbringelse, men jeg kan dog godt sige, at den væsentlig bragtes i Stand ved et Samarbejde af nogle af Rigsdagens daværende ypperste Kræfter, af hvilke de fleste desværre nu ere døde. Jeg tror, at det maa siges at være et overmaade frisindet Arbejde, der bragtes til Veie, og dog var der den Gang Mænd, der mente, at man ikke gik vidt nok. Jeg mindes blandt Andet, hvorledes Grundtvig rasede imod Presseloven, der, som han udtrykte sig, gav Pressen et Snøreliv paa, som forhindrede dens frie Rørelser. Jeg skal ogsaa erkjende, at det er meget muligt, at man den Gang, netop under Indtrykket af de Vilkaar, hvorunder Pressen tidligere havde levet her i Landet, kan være gaaet for vidt. Det er mig kun et Spørgsmaal, om man ikke nu til Dags under Trykket af en Følelse af, at Pressen maatte kan have gjort sig skyldig i Udfælsker, og maatte under Paavirkning af Processer, som den politiske — jeg kunde